

Zapisnik

s 25. sastanka Radne skupine Istarske županije za ujednačavanje terminologije na talijanskom jeziku održanog na daljinu 2. prosinca 2024. godine s početkom u 9:00 sati

Prisutni

Istarska županija-Regione Istriana – Marina Barbić-Poropat
Istarska županija-Regione Istriana – Viviana Viviani
Grad Poreč-Parenzo – Edi Zarli
Odvjetnica – Tiziana Paris
Grad Pula-Pola – Cristina Sodomaco Damijanić
Grad Pula-Pola – Kristina Fedel Timovski
Grad Novigrad-Cittanova – Lorena Oplanić Marković (uključila se u 9:08)

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Usvajanje zapisnika sa sastanaka održanih 9. listopada i 13. studenog 2024. godine
3. Priopćenja koordinatorice
4. Rasprava o ažuriranoj verziji Glosara upravne terminologije
5. Razno

Koordinatorica je na samom početku objasnila da je ovaj izvanredni sastanak sazvala na daljinu jer je Skupina iscrpila maksimalan broj od 6 sastanaka predviđenih za tekuću godinu. Prošli put nije dostignut kvorum, stoga se neke odluke nisu mogle donijeti. Ipak, potrebno je što prije izraditi konačnu verziju Glosara koju su gradonačelnici i načelnici zatražili na sastanku 13. studenog 2024. godine.

Nakon uvodnih riječi koordinatorica je prešla na dnevni red.

AD 1

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

AD 2

Zapisnici s prethodnih sastanaka usvojeni su jednoglasno.

AD 3

Koordinatorica je obavijestila prisutne da će 9. prosinca 2024. profesor Matteo Viale gostovati u Rovinju kako bi održao predavanje stručnog usavršavanja o izrazima obraćanja te je izrazila nadu da će svi članovi Skupine moći prisustvovati.

Potom je govorila o nacrtu Glosara i obavijestila prisutne da su ljubičastom i plavom bojom označeni termini koji se ne koriste unatoč tomu što ih je Skupina usvojila. Koordinatorica je zatim spomenula nazive radnih mjesta koje bi trebalo pregledati te je izjavila da je već krenula s prikupljanjem informacija i uspoređivanjem Hrvatske i Italije.

Viviana Viviani predložila je da se buduće nove verzije Glosara uvijek šalju i gradovima i općinama kako bi oni imali uvijek najazurniju verziju. Skupina je prihvatile prijedlog, a koordinatorica će ga proslijediti pročelnici Batel.

AD 4

Usljedila je rasprava o terminima iz Glosara o kojima još nije odlučeno.

Koordinatorica je odvjetnicu Tizianu Paris zamolila za mišljenje o terminu *atto puntuale*, jer je na sastanku terminoloških skupina iz Slovenije i Furlanije-Julijanske krajine s pripadajućim pravnicima rečeno da ispravni izraz glasi *atto individuale*.

Tiziana Paris odgovorila je da je razlika između termina *opći akt* i *pojedinačni akt* u tome što prvi akt usvajaju jedinice lokalne samouprave. Primjeri općeg akta su Statut, Odluka o komunalnom redu, Odluka o porezu na dohodak, itd. Ti se akti usvajaju na temelju zakona. S druge strane, *pojedinačni akt* (npr. imenovanje ili opoziv) usvaja se na temelju općeg akta. Tiziana Paris rekla je da se na talijanski jezik termin *pojedinačni akt* može prevesti kao *atto puntuale/ speciale* (izvor: Wikipedia), ali i kao *atto individuale/particolare* (izvor: Treccani).

Koordinatorica je pitala pojavljuju li se navedeni termini u nekom zakonu ili uredbi Italije, u nekom talijanskom jednojezičnom pravnom leksikonu ili u znanstvenom radu nekog talijanskog pravnika, jer se takvi izvori (za razliku od Wikipedije ili rječnika Treccani) smatraju mjerodavnima u terminografske svrhe. Odvjetnica Paris preuzeala je obavezu da provjeri u pravnom leksikonu i da odgovor pošalje koordinatorici, koja se u međuvremenu obratila i službeniku Regije Furlanije-Julijanske krajine, diplomiranom pravniku, i trenutno čeka odgovor.

Zatim je otvorena rasprava o drugom terminu, tj. *Regolamento (di procedura) del Sindaco*. Takav pravilnik/ poslovnik ne postoji u Italiji, ali postoji Regolamento della Giunta (Poslovnik poglavarskva). Kolegice iz Regije Furlanije-Julijanske krajine predlažu prijevod *Regolamento di disciplina dell'incarico di sindaco*. Odvjetnica Paris smatra da je ovaj prijedlog u redu, stoga je Skupina odlučila usvojiti navedeni termin.

Što se tiče termina *Regolamento di procedura del Consiglio*, odlučeno je da će biti izmijenjen u *Regolamento (interno) del Consiglio* jer je taj termin trenutno u uporabi u Italiji.

Cristina Sodomaco Damijanić pitala je ima li novosti u vezi s primjenom termina *assessore (procelnik)*. Koordinatorica je odgovorila primjena ovisi o pojedinim jedinicama samouprave. Ako određena jedinica samouprave nema ništa protiv toga termina, može ga početi odmah primjenjivati. Trenutno Županija provodi svoju odluku da neće primjenjivati termin *dirigente*, koji je usvojila Skupina, nego da će nastaviti koristiti termin *assessore*.

Skupina je, među Upute za korištenje Glosara, bila odlučila dodati da je rok za primjenu određenih termina najviše tri godine od dana objave prve inačice Glosara. Međutim, budući da u prvoj inačici Glosara nije bio naveden datum objavljivanja, odlučeno je da će se i to dodati, stoga će odlomak o primjeni Glosara ubuduće glasiti: „Rok za primjenu određenih termina (npr. naziva upravnih tijela) koji zahtijevaju odobrenje Ministarstva pravosuđa i uprave je najviše tri godine od dana objave prve inačice Glosara 2021. godine“.

Cristina Sodomaco Damijanić predložila je da se ostavi fusnota br. 8 (“Termin *dirigente* se ne koristi nego ostaje u uporabi uvriježena riječ *assessore*”), no koordinatorica nije se složila jer Glosar mora navoditi usvojene riječi koje Skupina preporučuje, a ne one koje se i dalje koriste unatoč tomu što je Skupina ustanovila da su pogrešne ili pak neprikladne.

Što se tiče riječi *dužnosnik*, koja je u Glosaru prevedena kao *funzionario*, koordinatorica je rekla da u talijanskom kontekstu riječ *funzionario* obično znači *službenik*. U Italiji *funzionario* može imati funkciju voditelja, no na nižoj razini.

Kolegice iz Furlanije-Julijiske krajine rekle su da se u Italiji koristi riječ *amministratori regionali* (gradonačelnik, poglavarstvo i vijećnici). Ipak, budući da riječ *dužnosnik* ha hrvatskom obuhvaća čitav niz drugih funkcija (na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini), nisu imale nikakav prikladan alternativni termin koji bi moglo predložiti, osim opisnih izraza kao *alta carica*, *vertice*, *rappresentante politico*, itd.

Tiziana Paris savjetovala je da se za sada ostavi termin *funzionario*. Koordinatorica je podržala prijedlog, među ostalim i zato što se u čl. 87. talijanskog Ustava izraz *funzionario dello Stato* koristi upravo u smislu izraza *državni dužnosnik* ("Il Presidente della Repubblica (...) nomina, nei casi indicati dalla legge, i funzionari dello Stato"), na temelju čega bi se moglo pretpostaviti da je riječ *funzionario*, na talijanskom jeziku, nekada imala samo značenje *dužnosnik*, no s vremenom je poprimila i drugo značenje pod utjecajem francuskog *fonctionnaire*. Skupina je prihvatile prijedlog.

Još se raspravljalo o terminu *Guerra patria* za koji je, iz konzultacija s drugim kolegama, proizašlo da se radi o teško razumljivoj riječi koja je i gramatički čudna zato što se, inače, na talijanskom jeziku pjesnički i arhaični pridjev *patrio* stavlja ispred imenice (*i patri lidi*, a ne **i lidi patri*). Zbog toga je koordinatorica pretražila talijanske web stranice koje spominju posljednji rat u Hrvatskoj i uočila je da ANSA i institucije EU-a navode izraz *Guerra per la Patria*. Koordinatorica je kontaktirala prof. Ondelliju, koji je ukazao na to da termin *Guerra patriottica* asocira na Domovinski rat Sovjetskog Saveza. Iz toga proizlazi da je *Guerra per la Patria* jezično ispravan i politički korektan izraz. Naime, kad bi se dodala bilo koja riječ radi objašnjenja (*Guerra per l'indipendenza/ esistenza/ difesa della Patria*), time bi nastala opasnost da se ugrozi vjernost prijevoda u odnosu na izvorni izraz, koji je neutralan. Stoga je Radna skupina odlučila izmijeniti sljedeće izraze:
Dan pobjede i domovinske zahvalnosti u Giornata della vittoria e del ringraziamento per la Patria;
Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata u Giornata del ricordo delle vittime della Guerra per la Patria;
Domovinski pokret u Movimento per la Patria.
Prijedlozi su usvojeni.

Što se tiče naziva *Hrvatska gospodarska komora* koordinatorica je primijetila da IATE navodi prijevod *Camera dell'economia croata*, koji je bliži izvornom jeziku. Skupina je odlučila usvojiti isti prijevod.

Što se tiče termina *spajanje* (*trgovačkog društva*), na početku je Glosar navodio riječ *accorpamento*, no taj stručni termin pripada vokabularu zemljšnjih knjiga, a ne gospodarstva. Zato je odlučeno zamijeniti ga riječju *fusione*. U pogledu termina *pripajanje* (*trgovačkog društva*), umjesto riječi *fusione* odlučeno je da će prijevod glasiti: *acquisizione, rilevamento, incorporazione*.

Svi ostali termini Glosara su odobreni i time je sastanak Skupine zaključen u 10:22.

Koordinatorica

Marina Barbić-Poropat

Zapisničarka

Viviana Viviani